

Hållbarhet i Ålandsbanken

Hållbarhet i Ålandsbanken och året i korthet

En hörnsten i vårt hållbarhetsarbete handlar om att beakta miljömässiga, sociala och bolagsstyrningsrelaterade (ESG) aspekter. Det innebär att vi eftersträvar att inkludera frågor om klimat och miljö, mänskliga rättigheter, sociala relationer och antikorrruption i våra processer och aktiviteter. Det leder i sin tur till att hållbarhetsaspekterna på ett naturligt sätt överförs till våra produkter och tjänster.

En tyngdpunkt under 2022 var att fördjupa vår förståelse för Ålandsbankens klimatpåverkan och hur den ska beräknas korrekt. I det arbetet är den största utmaningen fortsättningsvis hur vi på bästa sätt kan samla in tillförlitliga data.

Till en av årets viktiga milstolpar hör den klimatstrategi som vi tog fram och som beskriver vår väg mot Ålandsbankens klimatmål, som vi fattade beslut om 2021. Med hjälp av strategin tydliggör vi hur och i vilken takt vi ska minska koncernens växthusgasutsläpp för att nå uppsatta klimatmål.

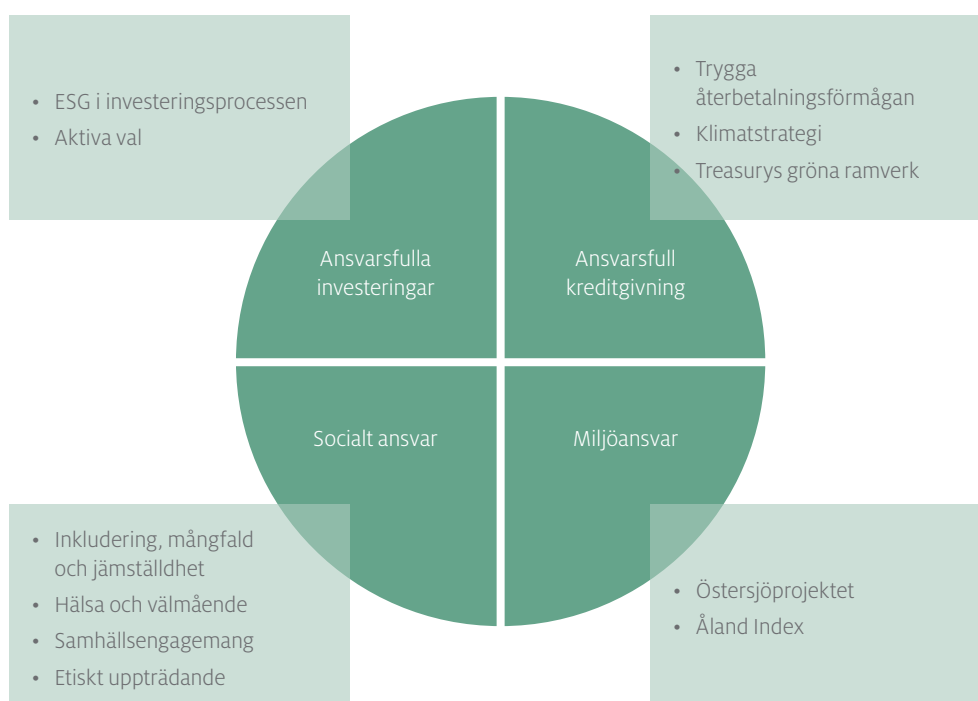
Ålandsbankens hållbarhetsstrategi

Ålandsbankens hållbarhetsstrategi är en viktig plattform och ett verktyg för att förankra våra målsättningar så att hållbarhetsarbetet går i rätt riktning.

Strategin har fyra fokusområden:

1. Ansvarsfulla investeringar
2. Ansvarsfull kreditgivning
3. Miljöansvar
4. Socialt ansvar

De fyra fokusområdena utgör grunden för vårt långsiktiga arbete att trygga en hållbar finansiell tillväxt. Där spelar aktiv riskhantering en avgörande roll. Vidare är frågor om uppförande, affärsetik och förebyggande av brott viktiga för våra intressenter och följaktligen är de väsentliga för vår verksamhet.

Våra globala åtaganden

Som ytterligare vägledning i arbetet att integrera de viktigaste hållbarhetsområdena och föra vår verksamhet mot de globala målen har Ålandsbanken anslutit sig till fyra internationella initiativ:

FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UNPRI)

UNPRI främjar hållbara investeringar genom att införliva miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning (ESG) i bedömningen av företagen som vi och våra kunder investerar i.

FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet (UNEP FI)

Som medlem av FN:s hållbarhetsramverk för banker, Principles for Responsible Banking (PRB), har Ålandsbanken förbundit sig att följa ramverkets sex principer för ansvarsfull bankverksamhet:

1. Anpassning
2. Påverkan och målsättningar
3. Kunder
4. Intressenter
5. Styrning och kultur
6. Transparens och ansvar

Under 2022 låg vårt fokus fortsättningsvis på den andra principen då vi analyserade hur Ålandsbanken påverkar olika hållbarhetsaspekter. Vidare fortsatte arbetet med att utveckla våra målsättningar. Med hjälp av UNEP FI:s analysverktyg kunde vi för första gången göra en omfattande påverkansanalys av hela Ålandsbankens kreditportfölj. Läs mer om resultatet i stycket "Vårt bidrag till FN:s globala målsättningar".

Net Zero Banking Alliance (NZBA)

Ålandsbanken är en av de första medlemmarna i sammanslutningen NZBA, vars mål sedan 2021 är att påskynda omställningen av den globala ekonomin till nettonollutsläpp. Varje medlem förbinder sig att sträva mot nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2050, vilket är en av de bidragande anledningarna till att Ålandsbanken har satt upp sitt klimatmål.

Climate Action 100+

Climate Action 100+ är ett initiativ för att stötta och säkerställa att företagen med de globalt sett största växthusgasutsläppen vidtar nödvändiga åtgärder mot klimatförändringen.

Vår hållbarhetsstyrning

All utveckling, ledning och styrning av Ålandsbankens hållbarhetsarbete tar avstamp i vår väsentlighetsanalys, våra intressenters prioriteringar, externa regelverk och vår egen vilja att ingå i utvecklingen av ett hållbart samhälle.

Styrelsen har det yttersta ansvaret för styrningen av hållbarhetsarbetet och är aktivt engagerad i hållbarhetsfrågor. Styrelsen fastslår koncernens hållbarhetsstrategi och klimatstrategi.

Ålandsbankens vd/koncernchef ansvarar tillsammans med koncernledningen för att förverkliga de beslut som styrelsen har fattat om den strategiska inriktningen.

Ålandsbankens hållbarhetsteam driver det övergripande hållbarhetsarbetet och fungerar som ett forum för diskussioner och beslut. Utifrån den årliga väsentlighetsanalysen och hållbarhetsstrategin skapas en hållbarhetsplan för varje hållbarhetsområde.

ESG-kommittén sköter omvärldsbevakningen, initierar och driver utvecklingen inom hållbara investeringar samt säkerställer att Ålandsbankens investeringsverksamhet följer vår strategi och våra riktlinjer för hållbara investeringar.

Kreditchefen ansvarar för att bankens kreditgivning följer de uppsatta hållbarhetsmålen och regelverken. Avdelningen Risk Control ansvarar för Ålandsbankens klimatrisker.

Regelverksgruppen sammanställer all omvärldsbevakning och upprätthåller också en förteckning över de regelverk som ska implementeras.

Vår klimatstrategi

Syftet med Ålandsbankens klimatstrategi är att beskriva på vilket sätt vi successivt och med tydliga mål ska minska utsläppen av koldioxidekvivalenter (CO₂e) som vår verksamhet både direkt och indirekt ger upphov till.

Klimatstrategin definierar hur vi ska nå våra uppsatta klimatmål. Vår ambition ligger i linje med Parisavtalet och de beslut som Finland och Sverige har fattat om att nå klimatneutralitet 2035 respektive 2045.

På Åland stöder våra klimatmål också det åländska initiativet Bärkraft genom att bidra till mål nummer 6, Kraftigt minskad klimatpåverkan.

Klimatstrategin omfattar Ålandsbankens tre klimatmål:

1. Ålandsbanken ska minska sina CO₂e-utsläpp med 50 procent senast 2030, jämfört med nivån 2021.
2. Ålandsbanken ska vara en klimatneutral organisation senast 2035.
3. Ålandsbanken ska nå nettonollutsläpp 2050.

Klimatstrategin vilar på ett tredelat fundament:

- Data och beräkningsmodeller. Här ligger fokus på att samla in data samt att tillämpa dem i jämförbara beräkningsmodeller. Tillförlitliga data är fortfarande en bristvara, i synnerhet data för redovisningsstandarderna GHG-protokollets scope 3. Det är ändå viktigt att redan i ett tidigt skede tillämpa gällande standarder, riktlinjer och principer.
- Tillämpning av en kriteriestruktur. Genom att arbeta med olika slags krav och avgränsningar kan vi säkerställa att vi når våra mål. Ett exempel är att Ålandsbanken kan ställa krav på att de bolag som vi investerar i, eller finansierar, har ett förankrat klimatmål. Förutsättningarna vad gäller kriterier ser olika ut för olika delar av Ålandsbankens verksamhet.
- Målsättning och uppföljning. För att nå koncernens mål vad gäller CO₂e-utsläppen enligt GHG-protokollet ska målsättningen brytas upp i olika steg och olika delmål, på årsbasis och längre sikt. Uppföljningen sker kvartalsvis och målsättningar kan justeras löpande.

Våra utsläpp

Ålandsbankens klimatstrategi täcker den del av vår verksamhet för vilken vi räknar CO₂e-utsläpp: bankens investerings- och kreditverksamhet, vår treasuryverksamhet och vår operativa verksamhet. Beräkningen utgår från GHG-protokollet och baserar sig på tillgängliga data inom scope 1, 2 och delar av scope 3.

Koncernens utsläpp blev 2022 1 819 554 ton CO₂e fördelade enligt följande:

Ålandsbankens CO₂e-utsläpp

	Ton CO ₂ e-utsläpp	Hänvisning till not
Verksamhet		
Egen operativ verksamhet	665,5	H1
Investeringar	1 587 742,4	H1
Kreditportföljen	217 390,6	H1

Det här är en minskning med 9 procent jämfört med 2021 års utsläppssiffror¹, vilket är ett steg i rätt riktning mot Ålandsbankens klimatmål.

Klimatkompensation

Vi är medvetna om att vi på kort sikt inte kommer att kunna minska alla utsläpp. Därför klimatkompenserar vi för den del av de mätbara utsläppen som är kopplade till vår egen operativa verksamhet och som omfattar scope 1 och 2 samt leverantörsrelaterade utsläpp från inköp i scope 3 (uppströms).

¹ 2021 års utsläppssiffror omräknade enligt samma metod som 2022 års siffror. De tidigare rapporterade 1519,8 tusen ton CO₂e är nu utökade till 1996 tusen ton CO₂e.

Ålandsbankens väsentlighetsanalys

Med hjälp av väsentlighetsanalysen kan vi identifiera områden för en hållbar utveckling.

Vi använder analysen för att utifrån FN:s globala målsättningar se på verksamheten ur fyra ansvarsperspektiv: kreditgivning, investeringar, miljö och sociala frågor.

I väsentlighetsanalysen ingår omvärldsbevakning, identifiering av våra intressenter och deras intressen samt identifiering av vår påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv. Analysen görs för att identifiera det viktigaste vi ska fokusera på inom de områden där vår verksamhet har en positiv eller negativ påverkan.

Klimat och miljö är ett väsentligt område där vi under 2022 tog ett stort steg framåt genom att fastställa vår klimatstrategi. I takt med att kraven på transparens och extern kommunikation har ökat vad gäller företagens hållbarhetsarbete har också Ålandsbankens intressenter fått en mer framträdande roll i vårt hållbarhetsarbete. Kravet på hållbara produkter ses i allt högre grad som en självklarhet i hela produktsortimentet. Under 2023 ska vi ytterligare fördjupa vår intressentdialog för att få bättre inblick i vilka behov de har och vad som driver dem i olika valsituationer.

Ålandsbankens främsta intressenter:

- Kunder
- Aktieägare
- Skuldinvestorer
- Medarbetare
- Myndigheter (regelverk)
- Ratinginstitut
- Återförsäljare
- Leverantörer
- Samarbetsorganisationer
- Intresseorganisationer
- Media

Olika myndighetskrav och regelverk dominerar i allt högre grad vardagen i finansbranschen. Då allt större delar av verksamheten berörs är det av högsta prioritet för Ålandsbanken att så effektivt som möjligt implementera de olika kraven och reglerna. Därför fortsätter vi att utveckla våra rapporteringsprocesser och öka transparensen.

I den senaste väsentlighetsanalysen ser vi att frågor om hälsa, välmående och ett hållbart arbetsliv får allt större betydelse för våra medarbetare. Det är givet att Ålandsbanken i sin arbetsgivarroll också framöver ska erbjuda de bästa tänkbara förutsättningarna för alla medarbetare och därmed bibehålla det starka medarbetar- och samhällsengagemanget.

Ålandsbankens påverkan är även kopplad till de exponeringar som uppstår genom vår finansierings- och investeringsverksamhet. 2022 gjordes en första PRB-påverkansanalys av bankens kreditportfölj med hjälp av analysverktyget UNEP FI Impact Analysis Tool. Verktyget beaktar flera olika dimensioner av sociala, ekonomiska och miljömässiga aspekter. Vår investeringsverksamhet ingick inte i den här första analysen, men 2023 kommer den att ingå.

Vårt bidrag till FN:s globala målsättningar

Påverkansanalysen av Ålandsbankens kreditportfölj visade att vi genom våra produkter och tjänster påverkar olika hållbarhetsområden både positivt och negativt.

Analysen omfattade olika utlåningsprodukter till privat- och företagskunder i Sverige, Finland och på Åland. Resultatet av PRB-påverkansanalysen av ansvarsfull kreditgivning visade att Ålandsbanken genom sin kreditgivning har en viktig samhällsutvecklande roll. Analysen visar att vi har en positiv påverkan på FN:s globala utvecklingsmål nummer 8, Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, genom att vi erbjuder finansiella produkter och tjänster. Vidare visar analysen att vi bidrar positivt till mål 11, Hållbara städer och samhällen, genom att vi bland annat beviljar finansiering till privatpersoner samt bygg- och fastighetsbolag, vilket skapar möjligheter till boende.

Vår negativa påverkan är framför allt kopplad till klimat och miljö, eftersom Ålandsbanken genom sina finansieringsaffärer påverkar områden som klimat, biodiversitet, avfall och resurseffektivisering. Det här gäller främst vår finansiering av privatbostäder samt bygg- och fastighetsbolag.

När vi under 2021 kartlade vår påverkan på FN:s globala utvecklingsmål kunde vi identifiera en väsentlig påverkan på 6 av FN:s 17 utvecklingsmål:

- Mål 6: Rent vatten och sanitet för alla.
- Mål 7: Hållbar energi för alla.
- Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion.
- Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.
- Mål 14: Hav och marina resurser.
- Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald.

Inom de här sex områdena har vi ett särskilt åtagande att begränsa vår påverkan och genom vårt uppsatta klimatmål har vi tagit ett fast grepp om den utmaningen.

Under 2023 kommer det arbetet att stärkas. Vi ska formulera vetenskapligt baserade utsläppsmål i enlighet med Science Based Target initiative (SBTi), som erbjuder en metod för utveckling och validering av vetenskapligt baserade klimatmål för företag. Vidare ska vi utreda och fastställa fler målsättningar. Vår PRB påverkansanalys kommer också att fördjupas genom att vi ska inkludera ansvarsfulla investeringar.

Tillsammans med mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt är ovanstående mål fortsättningsvis Ålandsbankens prioriterade utvecklingsmål (se not H8).

Ansvarsfulla investeringar

Ålandsbanken arbetar aktivt med vad vi väljer in, respektive väljer bort, när vi investerar våra egna och våra kunders pengar. Under 2022 har även uträkningarna för investeringarnas klimatavtryck utvecklats och visar nu upp utsläppssiffror för alla tre scope.

Vi har ett brett utbud av produkter och tjänster där de miljömässiga, sociala och bolagsstyrningsrelaterade aspekterna (ESG) är helt integrerade i våra investeringsprocesser. Vårt erbjudande omfattar:

- Ålandsbankens fonder
- Externa fonder, ETF-fonder och indexfonder
- Aktier
- Obligationer
- Diskretionär portföljförvaltning
- Konsultativa investeringslösningar

Vi granskar löpande vårt utbud. Redan 2010 undertecknade Ålandsbanken Fondbolag FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UNPRI). Alla fondbolag vars fonder vi valt att rekommendera har undertecknat UNPRI. I slutet av 2022 förvaltade Ålandsbanken Fondbolag tillgångar till ett värde av 4 miljarder euro.

Flera metoder för att nå hållbara investeringar

I Ålandsbanken väljer vi investeringar som har goda förutsättningar att klara sig, eller till och med vara vinnare, i den omgivning vi lever i. Vi väljer bort kontroversiella verksamheter och sådana som har höga hållbarhetsrisker. Vi för en aktiv dialog med befintliga och tänkbara portföljbolag om deras hållbarhetsprofil. Vår klimatstrategi ligger också som grund för vilka bolag Ålandsbanken antingen väljer in eller väljer bort från sina investeringar.

Under 2022 låg fokus på att identifiera och mäta utsläppen i våra portföljbolag. Som en del av Ålandsbankens klimatstrategi kräver vi att bolag ska ha eller ta fram vetenskapligt baserade klimatmål.

Under året mätte vi hur många bolag som hade skrivit under eller formulerat sin ambition att skriva under Science Based Targets initiative (SBTi). Vid årsskiftet hade 23 procent av portföljbolagen inlett processen för att ändra sin verksamhet så att den ligger i linje med SBTi och 36 procent hade redan skrivit under.

Vilka vi väljer in

Vi investerar i verksamheter som har goda framgångsmöjligheter ur ett hållbarhetsperspektiv, exempelvis företag som i sina produkter har övergått från engångsprodukter av plast till mer hållbara och återvinningsbara material som träfiber, papper och kartong. Ett annat exempel är företag som stöttar samhällsutvecklingen mot ökad elektrifiering och automatisering.

Vi för en dialog med företagen för att påverka dem till att bidra positivt till de hållbarhetsutmaningar som ligger framför oss. Ålandsbankens klimatstrategi har också påverkat våra investeringar, då vi bland annat prioriterar förnybara energikällor framom fossila. Bland obligationsinvesteringar prioriterar vi fastighetsbolag som gett ut gröna obligationer för att förbättra sin energieffektivitet.

Vilka vi väljer bort

Vi granskar halvårsvis alla produkter som ingår i Ålandsbankens utbud, både våra egna fonder och de externa fonderna. På det sättet säkerställer vi att alla följer de internationella konventionerna och riktlinjerna, till exempel FN:s Global Compact, OECD:s riktlinjer för multinationella företag, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter eller ILO:s kärnkonventioner om arbetsrätt.

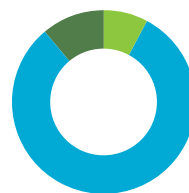
Om ett företag i våra investeringsportföljer skulle bryta mot någon av ovanstående överenskommelser i mer än två år utesluts företaget från alla våra portföljer. Under tvåårsperioden för vi en dialog med bolaget i fråga, där vår ambition är att få till stånd en positiv förändring.

Våra fonder utesluter också företag som får mer än fem procent av sin omsättning från produktion av tobak (inklusive cannabis), kontroversiella vapen, pornografi, penningspel eller utvinning av förbränningskol.

Under 2022 har riktlinjerna för exkludering av företag inom utvinning av förbränningskol blivit strängare och företagen utesluts alltså om över fem procent av omsättningen kommer från den här verksamheten.

Hur vi påverkar

Fondkapital, fördelat enligt SFDR-klassificering, artikel 6, 8 och 9.

- Hållbara investeringar, artikel 9
- Investeringar, artikel 8
- Investeringar, artikel 6

För att nå positiva förändringar i de företag som ingår i Ålandsbankens fondutbud för vi en aktiv dialog med dem. Glädjande nog kan vi efter flera års diskussioner både se ett tydligt intresse från företagen att lyssna på sina investerare och en vilja att föra samtal om utvecklingen i fråga om hållbarhet.

Vad gäller investeringsverksamheten har Ålandsbanken undertecknat och stöder bland annat följande internationella överenskommelser och initiativ:

- FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter
- ILO:s kärnkonventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet

- OECD:s riktlinjer för multinationella företag
- FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UNPRI)
- FN:s Global Compact

Vi tar också del i påverkansarbetet mot myndigheter. Vi deltar aktivt i förfrågningar och diskussioner som tillför ett värde och förbättrar finansbranschens förhållningssätt till hållbarhetsfrågor. I Finland sker det via branschorganisationen FA Finance Finland och i Sverige via Svensk Värdepappersmarknad och Fondbolagens Förening. Ålandsbanken är också medlem i Finsif och Swesif, Finlands och Sveriges forum för hållbara investeringar.

Vårt klimatavtryck

Sedan 2019 har vi följt upp koldioxidintensiteten i alla av Ålandsbankens fonder. Data på scope 3-nivå börjar nu bli tillgängliga för de flesta företag som vi har investerat i. Kvaliteten på data är ännu skiftande, men vår bedömning är att den kommer att höjas avsevärt under de närmaste åren. Majoriteten av de företag som ingår i vårt fondutbud har antingen redan anslutit sig till SBTi eller har tydligt kommunicerat hur man tänker uppnå målen i Parisavtalet.

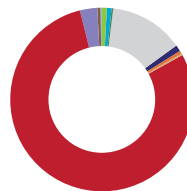
Vi analyserar löpande utvecklingen inom de enskilda företagen och vi lägger fokus på de sektorer som i nuläget står för de största utsläppen: tillverkningsindustrin, kraftproducenterna samt basindustrin. Mot bakgrund av företagens rapportering, och de initiativ som man tagit för att minska sina utsläpp, är vår bedömning att de här företagen kommer att visa en gradvis förbättring av sina utsläppsdata under de kommande åren. Det är ändå troligt att utsläppsnivåerna både för de enskilda företagen och branscherna som helhet kommer att variera ganska mycket från år till år. Det här beror på konjunkturläget och kapacitetsutnyttjandet i de mer cykliska industrierna.

När vi ser på utvecklingen för aktiefonderna har koldioxidintensiteten inom placeringar minskat på samtliga tre scope mätt. Totalt sett var minskningen av intensiteten 19 ton CO₂e/investerad miljon euro, varav den största minskningen kunde ses i scope 3-utsläppen som en effekt av vårt arbete att allokera kapital mot mer hållbara alternativ. En tydligt minskad sektor var utvinning av mineraler.

De totala utsläppen inom investeringsverksamheten minskade med 8 procent när man jämför 2022 med omräknade jämförbara siffror för 2021. Se not H1 och H3. Trots detta utgör investeringarna den största andelen av Ålandsbankens totala utsläpp. En bidragande orsak är att detta område har mer omfattande beräkningar. 2022 var täckningen större för de data som ligger till grund för uträkningarna. Bland annat har fastighetsinvesteringarna nu kommit med för första gången. Även flera portföljbolag har rapporterat scope 3-utsläppssiffror som tidigare enbart var estimat. Vi ser att det kommer att finnas en stor variation i utsläppssiffrorna de kommande åren vartefter metoderna utvecklas.

Investeringar

ton CO₂e

- Annan serviceverksamhet
- Byggverksamhet
- Fastighetsverksamhet
- Finans- och försäkringsverksamhet
- Försörjning av el, gas, värme och kyla
- Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar
- Hotell- och Restaurangverksamhet
- Informations- och kommunikationsverksamhet
- Jordbruk, skogsbruk & fiske
- Kultur, nöje & fritid
- Tillverkning
- Transport och magasinering
- Utvinning av mineral
- Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering
- Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
- Vård och omsorg; sociala tjänster

Ansvarsfull kreditgivning

Ansvarsfull kreditgivning är ett av Ålandsbankens fyra fokusområden i hållbarhetsstrategin. Kreditgivningen arbetar med hållbarhet genom att trygga återbetalningsförmågan och att hålla god etik. Den är även en viktig del i den nya klimatstrategin.

Också inom kreditgivning är hållbarhet ett ledord för Ålandsbanken. Inom vår kreditgivning ska vi trygga kundens återbetalningsförmåga. På det sättet kan vi säkerställa ett hållbart och ansvarsfullt upplägg.

Höga räntor eller goda säkerheter kompenserar inte för en svag återbetalningsförmåga. Som en ansvarsfull kreditgivare ska vi skydda våra kunder mot problem kopplade till för hög skuldsättning. Ansvarsfull kreditgivning gynnar både kunden, banken och samhället i stort.

Ansvarsfull kreditgivning är en grundsten för att säkerställa att vi driver Ålandsbankens hållbarhetsarbete i rätt riktning och bidrar till de globala målsättningarna.

Hållbarhetskrav

Ålandsbankens kreditgivning ska motsvara de högt ställda kraven på god etik. Hållbarhetskraven inom kreditgivningen är ett sätt att arbeta för mänskliga rättigheter, bättre arbetsvillkor och ett sundare klimat.

Vi har under de senaste åren skapat oss en tydlig analys av nuläget för det koldioxidavtryck som vår kreditgivning ger upphov till. Med den analysen som utgångspunkt ska vi nu vidareutveckla arbetet med att minska vår miljöpåverkan.

Vidare vill vi ha en hög transparens kring vårt hållbarhetsarbete. Vi strävar efter en tätare dialog med våra kunder och andra intressenter. Utöver det lägger vi också stort fokus på implementeringen av myndighetskrav och regelverk.

Klimatmål och kriterier för kreditgivning

Utgångspunkten är att vi ska arbeta med utlåning till verksamheter som följer internationella policyer och riktlinjer för hållbar utveckling. Om kunderna inte är tillräckligt ambitiösa i sitt hållbarhetsarbete kan det leda till att vi inte beviljar en kredit.

Som ett led i Ålandsbankens klimatstrategi ska vår kreditgivning utgå från, utöver kundens återbetalningsförmåga, fyra kriterier kopplade till miljöpåverkan:

1. Våra företagskunder förväntas skriva under ett ambitionsavtal med samma klimatmål som Ålandsbanken, det vill säga att i ett första steg minska sina koldioxidutsläpp med 50 procent fram till 2030.
2. Ålandsbanken finansierar inte verksamheter som producerar icke förnybar energi. När banken finansierar förnybar energi, inklusive förnybart bränsle, ska de senaste internationella riktlinjerna för hållbarhet på området beaktas.
3. Vid utlåning till företag som importerar varor från utvecklingsländer är ett krav antingen Fairtrade-märkning eller ekologisk/biodynamisk märkning.
4. Finansiering av företag inom utsläppsintensiva branscher begränsas till högst 2 procent av kreditstocken. I övrigt gäller det första kriteriet.

Utsläpp inom vår kreditgivning

Ålandsbankens utlåning till allmänheten, som ligger till grund för beräkningarna, uppgick vid årets slut till 4 303 miljoner euro. Vid utsläppsberäkningen har vi inkluderat hela kreditportföljen.

Den totala mängden utsläpp via kreditgivningen uppgick 2022 till 217 391 (255 343 år 2021) ton CO₂e, vilket är drygt 38 000 ton mindre än det omräknade basåret 2021, då beräkningarna inleddes. Bankens reducerade utsläpp beror främst på en förändring i branschdistributionen av företagsutlåningen och förändringar i utsläppsintensiteter samt en minskning i volymen bolån till följd av överflyttningen av de svenska bolånekrediterna till hypoteksbolaget Borgo.

Vi beräknar att vår finansiering av företag och placeringar har den största enskilda påverkan på bankens finansierade utsläpp (totalt 66 procent av uppskattade utsläpp) i förhållande till deras andel av kreditstocken (totalt 36 procent av kreditstocken).

Finansieringen av traditionellt utsläppsintensiva verksamheter som energi, jordbruk och transport antas bidra med hög enskild påverkan, men de här verksamheterna utgör en marginell del av vår kreditstock.

Bankens målsättning är att minska mängden koldioxidutsläpp med 50 procent från 2021 till 2030. Under 2022 har följaktligen Ålandsbankens CO₂e-utsläpp utvecklats i rätt riktning i förhållande till ett av våra klimatmål. Än är det dock lång väg kvar, men vi ser med tillförsikt fram emot den här viktiga utmaningen. Se not H1 och H4 för detaljerade siffror.

Treasury

KLIMATSTRATEGI

Under året har treasury tagit sina första steg mot Ålandsbankens uppsatta klimatmål. Treasury arbetar med att kontinuerligt utöka beräkningarna och andelen verkliga utsläppsdata i stället för att förlita sig på uppskattningar. Det sker i takt med att standardiserade beräkningsmodeller utvecklas och emittenter utvidgar sin hållbarhetsrapportering.

För att skapa en tydligare anknytning till helheten strävar vi också till att förenhetliga utsläppsrapporterna och de existerande finansiella rapporterna. Med de här åtgärderna hoppas vi kunna presentera en klar helhetsbild av treasurys klimatpåverkan, där vi har identifierat de mest belastande sektorerna.

I klimatstrategin ingår också utvärdering av nya placeringar och existerande innehav ur ett klimatperspektiv. Utvärderingen görs med hjälp av kriterier som indikerar om emittenten har vidtagit, eller planerar vidta, åtgärder för att minska sina utsläpp. Kriterierna bygger på vetenskapliga målsättningar, till exempel SBTi, eller på olika initiativ som till exempel nettonoll utsläppsmål.

Vidare använder vi uppgifter om emittentens CO₂e-intensitet som stöd i vår beslutsprocess. För nya placeringar har kriterierna tagits i bruk under 2022, medan existerande innehav har en övergångsperiod på tre år innan något av kriterierna ska vara uppfyllda.

GRÖNA OBLIGATIONER

Ålandsbankens treasuryavdelning bidrar ytterligare till att främja en långsiktig hållbarhetsutveckling genom att emittera gröna obligationer i enlighet med Ålandsbankens gröna ramverk. Det gröna ramverket omfattar finansiering av förnybar energi, mer specifikt vind- och solkraft, samt gröna byggnader med en bättre energiprestanda än vad som krävs enligt nationella byggregler. Det oberoende forskningsinstitutet Cicero Shades of Green har granskat ramverket ur ett klimat- och miljöriskperspektiv och gjort en bedömning av ramverkets ambitioner för övergången till ett mer koldioxidsnålt samhälle. Det gröna ramverket har erhållit betyget medelgrönt.

Tills vidare har Ålandsbanken ett utestående grönt T2-instrument (supplementärkapital) på 150 miljoner kronor, för vilket treasury upprätthåller ett grönt tillgångsregister. Från och med 2023 kommer treasury att publicera en årlig miljökonsekvensrapport som redogör för vilka gröna projekt det gröna instrumentet har finansierat samt mängden inbesparade CO₂e-utsläpp som finansieringen har gett upphov till. De inbesparade utsläppen beräknas mot ett basscenario med konventionell energiförsörjning för förnybara energiprojekt och en energiprestanda som krävs av nationella byggregler för gröna byggnader. Rapporten finns tillgänglig på Ålandsbanken webbplats från februari 2023.

TREASURYS MILJÖPÅVERKAN

Treasury utvärderar sin påverkan på miljö och klimat genom att beräkna koldioxidutsläpp för treasuryportföljen.

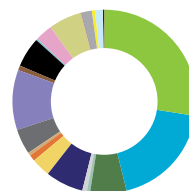
Treasuryportföljen uppgick till 1 329 miljoner euro per den 31 december 2022. De totala CO₂e-utsläppen uppgick till 13756 ton. Utsläppsberäkningarna baserar sig på GHG-protokollets standard och omfattar scope 1, scope 2 och scope 3. Utsläppsdata har samlats in från offentliga datakällor. Utsläppsdata saknas för 24 procent av portföljen, och för den delen görs uppskattningarna med hjälp av sektordata eller jämförbara emittenter.

3 procent av treasuryportföljen står för 88 procent av de totala utsläppen. Till de mest belastande innehaven hör tillverknings- och energisektorns företagsobligationer och säkerställda obligationer.

Under 2022 har Treasury minskat utsläppen med 23 procent jämfört med basåret 2021. Minskning av utsläppen har åstadkommit främst genom avyttrande av utsläppsintensiva företagsobligationer och obligationer av finansiella institut där det förefallit ekonomiskt lämpligt. Sedan november 2022 tillämpar Treasury olika utsläppsrelaterade kriterier på nya placeringar för att säkerställa att treasuryportföljens utsläpp minskar i den takt som krävs för att uppnå Ålandsbankens klimatmål.

Kreditportföljen

ton CO₂e

- Bostad
- Placeringskrediter
- Övrigt
- Annan serviceverksamhet
- Byggverksamhet
- Fastighetsverksamhet
- Finans- och försäkringsverksamhet
- Försörjning av el, gas, värme och kyla
- Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar
- Hotell- och Restaurangverksamhet
- Informations- och kommunikationsverksamhet
- Jordbruk, skogsbruk & fiske
- Kultur, nöje & fritid
- Näringsverksamhet privatperson
- Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring
- Tillverkning
- Transport och magasinering
- Utbildning
- Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster
- Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering
- Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
- Vård och omsorg; sociala tjänster

Treasury

ton CO₂e

- Byggverksamhet
- Fastighetsverksamhet
- Finans- och försäkringsverksamhet
- Försörjning av el, gas, värme och kyla
- Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring
- Tillverkning
- Transport och magasinering
- Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster
- Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader o.d.

Socialt ansvar

Socialt ansvar är ett viktigt område inom hållbarhet och även ett av de fyra fokusområdena inom Ålandsbankens hållbarhetsstrategi. Det sociala ansvaret är brett och sträcker sig från våra medarbetare till vårt lokala samhällsengagemang.

Inkludering, mångfald och jämställdhet

Genom vårt arbete för jämställdhet och mångfald i Ålandsbanken vill vi skapa en kultur där olikheter är vår styrka, vilket också bidrar till att vi upplevs som en attraktiv arbetsgivare. Alla anställda ska ha samma möjligheter till en framgångsrik karriär inom koncernen, oberoende av till exempel kön, ålder, etnicitet, trosuppfattning, religion eller funktionsnedsättning.

I vår handlingsplan för jämställdhet och mångfald lägger vi särskild vikt vid att:

- Alla medarbetare ska ha lika rättigheter och möjligheter i fråga om arbete och utvecklingsmöjligheter.
- Både kvinnors och mäns erfarenheter och kunskaper ska tillvaratas och finnas representerade inom alla områden, roller och positioner i vår verksamhet.
- Ingen ska känna sig trakasserad, kränkt eller mobbad på arbetsplatsen. Trakasserier eller mobbing är oacceptabla och bekämpas aktivt.
- Löneskillnader på grund av kön ska inte förekomma. Inte heller andra anställningsvillkor ska vara olika på grund av kön. Lön och ersättningar ska bestämmas på sakliga grunder.
- Arbetsförhållanden, löner, förmåner och andra anställningsvillkor ska utformas så att alla anställda har samma möjlighet att kombinera arbete, privatliv och föräldraskap.

Det är viktigt att våra rekryteringsprocesser och val av kandidater sker så objektivt som möjligt. Därför jobbar vi aktivt med kompetensbaserad rekrytering genom hela processen.

För att säkerställa att vårt arbete fungerar i praktiken mäter vi jämställdhet och mångfald med ett eget index i våra medarbetarundersökningar.

Kompetensutveckling

För att förbli konkurrenskraftiga på marknaden är rätt kompetens och kompetensutveckling en strategisk fråga och en långsiktig investering för koncernen. Vi har en stark tro på att våra medarbetares ständiga utveckling är avgörande för vår framgång och konkurrenskraft. Därför satsar vi kontinuerligt på kompetenshöjande insatser enligt modellen 70-20-10, där 70 procent av medarbetarens utveckling sker i det dagliga arbetet, 20 procent sker i samarbete med kollegor, till exempel genom coaching och mentorskap, och 10 procent utgörs av mer formella utbildningar.

Vi mäter antalet timmar som medarbetarna har deltagit i interna och externa kompetenshöjande utbildningar. Utbildningsinsatserna grundar sig på en utbildningsplan uppbyggd i olika kategorier, vilka också är grunden för vår rapportering och våra nyckeltal kopplade till kompetens. (Se not H5 Medarbetare och personal.)

Andra viktiga kompetenshöjande insatser är introduktionen av alla nyanställda som inleds redan innan första arbetsdagen. Introduktionen följs upp med inskolning på den egna avdelningen och de

gemensamma introduktionstillfällena under de första månaderna. I regelbundna prestations- och utvecklingssamtal mellan ledare och medarbetare definieras sedan de individuella behoven av kompetensutveckling.

Vi har ett stort fokus på att utöka hållbarhetskompetensen bland våra medarbetare och därför ordnar vi en obligatorisk utbildning i hållbarhet för alla.

Hälsa, välmående och engagemang

Ålandsbanken värnar om en god fysisk och psykisk arbetsmiljö och ett högt engagemang bland alla medarbetare. Under året har vi utfört kontinuerliga mätningar av medarbetarnas välmående och engagemang med hjälp av modellerna Temperatur och eNPS. Resultatet av mätningarna följs upp och analyseras så att vi kan se trender över tid. Vår långsiktiga målsättning är att nå en engagemangsnivå som ligger över branschindex. (Se not H5 Medarbetare och personal.)

Ålandsbankens systematiska arbetsmiljöarbete innebär att vi undersöker, mäter, åtgärdar och följer upp resultaten inom den psykiska och fysiska arbetsmiljön. Inom ramen för arbetet görs en riskbedömning två gånger per år. Vi följer trendutvecklingen och skapar handlingsplaner för åtgärder. Under 2022 har vi utarbetat en gemensam arbetsmiljöagenda för den finska och svenska verksamheten och hållit gemensamma diskussioner kring identifierade arbetsmiljörisiker.

I pandemins efterdyningar har vi lagt extra fokus på aktiviteter som upprätthåller och utvecklar fysiskt och psykiskt välmående. Bland annat har medarbetarna erbjudits olika insatser, som till exempel företagshälsovård och föreläsningar inom stress och stresshantering. De här insatserna har också utnyttat i material som olika arbetsgrupper kan fördjupa sig i under workshoppar.

Som tack för alla fina insatser under 2021 belönades medarbetarna under 2022 med ett förhöjt friskvårdsbidrag. En annan uppskattad personalförmån är cykelförmånen för anställda på Åland och i Finland. Cykelförmånen är ett miljövänligt alternativ till bil och kollektivtrafik. På huvudkontoret i Mariehamn finns ett personalgym, där träningsintresserade medarbetare under året har erbjudits sina kollegor kostnadsfria Personal Trainer-pass.

Under 2022 lanserades ett aktiesparprogram för alla anställda inom koncernen. Det ettåriga aktiesparprogrammet inleddes i juli och 69 procent av medarbetarna valde att delta. Målsättningen med programmet är att ytterligare stärka personalens motivation, delaktighet och långsiktiga koppling till Ålandsbanken.

Ledarskap

Inom hela koncernen ser vi ledarskap som ett strategiskt viktigt område för att nå målsättningen kring medarbetarengagemang och välmående. Därför följer vi löpande med resultaten från vårt ledarskapsindex. (Se not H5 Medarbetare och personal.)

För att stärka ledarskapet ges våra chefer löpande information, utbildning och stöd. Under året har alla chefer genomgått ett ledarskapsprogram i sex delar. Målet är att uppmuntra till ett ledarskap som fokuserar på delaktighet, meningsfullhet och utveckling. På våra årliga ledarforum har vi bland annat fokuserat på frågor om kultur och värderingar och det är teman som vi vill arbeta vidare med under de kommande åren.

Samhällsengagemang

Ålandsbanken är en aktiv aktör i näringslivet och vi har ett brett samhällsengagemang, framför allt i det åländska samhället. I december ordnade Ålandsbankens personal i samarbete med Ukrainahjälpen och Röda Korset på Åland en julklappsinsamling för ukrainska flyktingbarn och planen är att vi årligen ska genomföra minst tre liknande insatser.

På Åland är vi en stor arbetsgivare. Därför har vi ett samhällsansvar att tillhandahålla intressanta och utvecklande arbetsmöjligheter som gör att det åländska samhället upprätthåller en hög attraktionskraft. Vi vill erbjuda arbete till både nyutexaminerade och personer med längre yrkeserfarenhet. Vi har byggt upp flera olika slags samarbeten med skolor på Åland, både på högskolenivå och med andra aktörer, till exempel språkutbildningar.

Etiskt uppträdande

Ett etiskt förhållningsätt och uppförande är avgörande för koncernens verksamheter. Vi jobbar löpande med att säkerställa att medarbetarna håller en hög etisk nivå i sitt arbete och att vi alla följer lagar, regler och god sed på den finansiella marknaden.

Vår uppförandekod och våra värderingar är ett uttryck för ett gemensamt förhållningsätt som ska genomsyra verksamheten och utgöra en stabil grund i det dagliga arbetet. Vi säkerställer detta genom olika former av kompetensutveckling och uppföljningar. Våra medarbetare genomgår obligatoriska utbildningar varje år. Vi följer de licenskrav för finansbranschen som finns i Sverige och Finland.

Miljöansvar

På grund av Ålands geografiska placering i Östersjön har det alltid fallit sig naturligt för Ålandsbanken att ägna sig åt miljöfrågor.

Satsningar som Östersjöprojektet, Östersjökortet och Åland Index Solutions har hjälpt oss sprida miljömedvetenhet till våra kunder. Genom Östersjökontot ser vi också att de bidrag vi ger till Östersjön har konkret klimatpåverkan. Under 2022 jobbade vi med att öka vår förståelse för vilken påverkan vår egen operativa verksamhet har på till exempel vatten, biodiversitet och ekosystem.

För att utveckla vårt miljöarbete och nå Ålandsbankens miljömål vet vi att det är avgörande att våra medarbetare löpande tar del av kompetensutveckling i hållbarhetsfrågor.

Utsläpp som vi själva ger upphov till

Under 2022 fokuserade Ålandsbanken på det fortsatta arbetet med utsläppsberäkningarna enligt GHG-protokollet. Metoden vi använder för att beräkna våra CO₂e-utsläpp bygger på att Åland Index appliceras på kostnaderna för den egna verksamheten.

I linje med GHG-protokollet redovisar vi utsläppen i tre scope: Ålandsbankens operativa verksamhet ingår i scope 1 och dit räknas de egna och leasade tjänstebilarna och deras drivmedel. I scope 2 ingår vår energiförbrukning och i scope 3 (uppströms) ingår leverantörsrelaterade utsläpp från våra inköp.

Ålandsbankens utsläpp för den egna operativa verksamheten 2022 blev 665,5 ton CO₂e. Det är en ökning på 287,1 ton jämfört med 2021 (378,4 ton CO₂e omräknat under året från tidigare beräknade 775,2 ton CO₂e), och beror till största delen på ökade utsläpp från affärsresor.

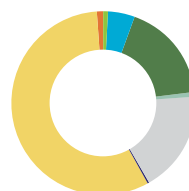
Antalet tjänstebilar som Ålandsbanken brukar är mycket litet och den el vi köper in är sedan hösten 2022 till 100 procent miljöcertifierad el. Följaktligen utgör scope 1 och 2 en liten del av våra totala utsläpp. Scope 3 uppströms, där våra egna inköp ingår, är den del av vår verksamhet där vi ser den största mängden utsläpp. I den här kategorin utgör våra affärsresor en betydande post. Efter pandemiårens restriktioner har resorna igen ökat. Värdet av att träffas personligen har betytt ett uppsving i fråga om antalet resor, vilket å andra sidan har haft en negativ påverkan på vår ambition att minska koldioxidutsläppen från resorna.

Inom vår energiförbrukning ser vi en tydlig förbättring. Under 2022 ökade andelen miljöcertifierad el från ett genomsnitt på 85 procent under 2021 till 94 procent för 2022. I slutet av året var andelen miljöcertifierad el 100 procent.

Klimatkompensation

2022 klimatkompensterade vi för de CO₂e-utsläpp som ingår i scope 1 och 2 och de mätbara leverantörsrelaterade utsläppen i scope 3 (uppströms). Ålandsbankens kompensationsportfölj består till 80 procent av projekt som minskar och lagrar växthusgaser. Återstående 20 procent utgörs av innovationsprojekt, till exempel teknik för att fånga in och lagra koldioxid.

Utsläpp från den egna verksamheten
ton CO₂e

- Utsläpp från ägda eller kontrollerade resurser
- Energirelaterade utsläpp
- Inköp av varor och tjänster
- Kapitalvaror
- Transport och distribution
- Avfall som genereras av egna verksamheten
- Affärsresor
- Leasadetillgångar

Affärsetik, brottsbekämpning och informations säkerhet

Ålandsbankens verksamhet håller en hög affärsetisk nivå. Utöver lagar och förordningar följer vi också våra egna policyer och riktlinjer. I våra riktlinjer formuleras ett gemensamt förhållningssätt till etiskt uppförande, som är grunden för hela vår verksamhet.

Vi förebygger och vidtar åtgärder för att aktivt motverka att Ålandsbanken utnyttjas för penningtvätt, finansiering av terrorism, bedrägeri eller korruption. Det här arbetet är viktigt för att vi ska kunna ta vårt sociala ansvar och bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle. Att skydda information om våra kunder och banken är viktiga åtgärder för att motverka alla former av finansiell kriminalitet.

Penningtvätt och finansiering av terrorism

Tack vare att vi har ett internt regelverk kan vi motverka, förhindra och minska risken för att Ålandsbanken utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Ålandsbanken följer internationella och nationella sanktionsbeslut. Vi förhindrar att finansiella medel förmedlas till eller görs tillgängliga för personer eller organisationer som står på en sanktionslista.

Mutor och korruption

Vårt arbete med att identifiera, bekämpa och motverka mutor och korruption inom Ålandsbanken stöds av ett internt regelverk. Vi följer branschgemensamma rekommendationer. Vi följer vårt eget regelverk vad gäller representation, sponsring och gåvor. Mutor och korruption är givetvis kriminella handlingar, men vårt förebyggande arbete mot mutor och korruption är i flera fall också en förtroendefråga. Som en aktör i bank- och finansbranschen förvaltar vi ett särskilt förtroende från allmänheten.

Informationssäkerhet

Vi arbetar kontinuerligt för att bekämpa cyberhot och öka medvetenheten hos medarbetarna. Ålandsbankens informationssäkerhetschef erbjuder medarbetare och systemägare stöd och råd i säkerhetsfrågor. Utöver våra egna regelverk följer vi Finansinspektionens regler. Revisionsföretaget KPMG utför varje år en IT-revision av Ålandsbankens system.

Exempel på bankens arbete inom informationssäkerhet är de regelbundna penetrationstester som görs på alla digitala tjänster som vi erbjuder våra kunder. I all nyutveckling ingår också penetrationstester när det handlar om utveckling av säkerhetskomponenter.

Ålandsbanken följer också ett internt regelverk för hur vi behandlar personuppgifter med god säkerhetsnivå. Dessutom har vi processer på plats för att förhindra tillträde och obehörig användning av både personuppgifter och den utrustning som används för behandlingen.

Visselblåsning

Vi arbetar aktivt med att upptäcka och förebygga överträdelser av interna och externa regelverk eller missförhållanden i verksamheten. På det sättet kan vi följa goda bolagsstyrningsprinciper och upprätthålla en hög affärsetisk standard. Som en del av det arbetet använder vi ett internt rapporteringssystem för att uppmärksamma oegentligheter. För att alla våra medarbetare ska känna sig trygga med vårt visseblåsarsystem skyddas användarens identitet, vilket minimerar risken för eventuella påföljder.

Vad EU:s regelverk innebär för oss

Det finns ett flertal regelverk som påverkar Ålandsbankens verksamhet samt rapportering inom hållbarhetsområdet. Dessa regelverk utgör en bas för oss att stå på i rapporteringen. Här nedan beskrivs de tre främsta, taxonomiförordningen, SFDR-förordningen samt CSRD-direktivet.

Taxonomiförordningen

EU:s taxonomiförordning är ett verktyg för att klassificera vilka ekonomiska verksamheter som är miljömässigt hållbara och på så sätt hjälpa investerare att identifiera, jämföra och styra kapital mot hållbara investeringar.

Taxonomiförordningen består av sex miljömål:

1. Begränsning av klimatförändringar
2. Anpassning till klimatförändringar
3. Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser
4. Omställning till cirkulär ekonomi
5. Förebyggande och begränsning av föroreningar
6. Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem

Rapporteringskyldigheten för de två första miljömålen trädde i kraft 2021. Rapporteringen för de fyra övriga målen kommer successivt att implementeras.

Under 2022 fortsatte vi utveckla den underliggande datakvaliteten för att kunna möta framtida rapporteringskrav inom taxonomiförordningen och andra hållbarhetsrelaterade regelverk. Se not H2 för rapportering 2022.

SFDR-förordningen

SFDR-förordningen är EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar. Syftet är att skapa en standard för hur finansbranschen presenterar hållbarhetsinformation om sina produkter. Under 2022 publicerade vi hållbarhetsinformation om våra fonder och modellportföljer samt en så kallad PAI-redogörelse (Principle Adverse Impact), som visar hur vi i investeringsbeslut beaktar huvudsakligen negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer.

I linje med ändringar i MiFID 2-direktivet har vi också inlett arbetet med att be om kundernas hållbarhetspreferenser i samband med investeringsrådgivning. Genom att våra kunder framöver utgår från sina hållbarhetspreferenser i investeringsbeslut uppnås delvis EU-målsättningen att kapital i högre grad ska riktas mot hållbara investeringar.

CSRD-direktivet

Ålandsbanken inledde 2022 ett prioriterat projekt för det nya direktivet CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive), som efter nationell implementering ska tillämpas från och med 2024.

Det centrala i både CSRD och den nya standarden för hållbarhetsredovisning ESRS är den dubbla väsentlighetsanalysen, i vilken både en påverkansanalys och en finansiell riskanalys ingår.

Styrning och hantering av klimatrelaterade risker

Klimatförändringarna ger upphov till både fysiska risker och omställningsrisker. Exempel på fysiska risker är extremväder som kan förhindra våra medarbetare från att ta sig till arbetsplatsen eller drabba Ålandsbankens leverantörer.

Hur Ålandsbanken hanterar klimatrisker

Omställningsriskerna är förknippade med den omfattande strukturförändringen i det ekonomiska systemet då samhällen ställer om till en koldioxidneutral ekonomi. Den här förändringen påverkar inte bara oss, utan hela den finansiella sektorn. De ESG-krav som ställs på banker genom olika regelverk utvecklas också i snabb takt och ökar i omfattning.

Sammantaget kräver de här faktorerna att vi analyserar vilken inverkan klimatförändringen kan ha på Ålandsbankens verksamhet, både på kort och lång sikt. Vi måste ha klarhet i vilka slags processer som behövs för att hantera de risker vi identifierar.

Vi ser att klimatriskerna påverkar oss inom alla de områden för vilka vi redan har riskhanteringsprocesser. Vår strategi är därför att på sikt integrera klimatriskerna som en naturlig del inom de riskområden som vi redan idag arbetar med. Inledningsvis vill vi ändå hålla klimatriskerna som ett separat område. Då säkerställer vi att vi ger klimatriskerna den prioritet och synlighet som krävs för att påskynda arbetet som behöver göras, för att sedan kunna integrera klimatriskerna i våra existerande processer.

Vår exponering mot klimatrisker

Genom vår egen operativa verksamhet är vi direkt exponerade mot klimatrisker. Indirekt är vi det genom de kunder vi finansierar. I vår utlåningsverksamhet är riskerna förknippade med de geografiska områden och sektorer som våra krediter är spridda över. Genom utlåningen till hushåll ser vi framför allt exponering mot omställningsrisker som är relaterade till bostädernas energieffektivitet och fysiska risker, som till exempel översvämningar.

I vår företagskreditportfölj ligger exponeringen mot klimatrisker främst i de sektorer som vi lånar ut till, där vi över lag har en relativt låg exponering mot klassiskt koldioxidintensiva sektorer som energi, transport och jordbruk. Vi ser däremot en exponering mot omställningsrisker i vår utlåning inom fastighetssektorn och den finansiella sektorn, där riskerna utgörs av kraven på ökad energieffektivitet och risken för strandade tillgångar.

Vidare måste vi ta i beaktande de klimatrelaterade risker som vår egen operativa verksamhet står inför. Som tidigare nämnts är akuta fysiska risker till exempel extrema eller oförutsedda väderhändelser. De kan leda till skada på Ålandsbankens fastigheter eller annan egendom, påverka leverantörer eller deras underleverantörer och de anställdas möjlighet att utföra sitt arbete. De här riskerna kan störa eller orsaka avbrott i vår verksamhet. Man måste också beakta ryktesrisken utifrån allmänhetens förväntningar på Ålandsbanken gällande hanteringen av klimat- och miljörelaterade risker.

Utvecklingsfas

Ålandsbankens arbete med hantering av klimatrelaterade risker befinner sig i en utvecklingsfas. Faktorer som driver på oss är till exempel utvecklingen av den finansiella sektorns konsekvenshantering av klimatförändringarna och de regelverk som introduceras. I takt med att Ålandsbanken minskar sin exponering mot koldioxid-intensiva branscher, minskar också vår exponering från omställningsrisker när dessa branscher ställer om mot minskade utsläpp.

Under 2023 tar vi avstamp i det inledande arbetet som gjorts med att identifiera klimatrelaterade risker och därifrån inleds utvecklingen av metoder för att mäta och rapportera de riskerna. Som de flesta aktörer inom den finansiella sektorn har också Ålandsbanken behov av att utveckla och få tillgång till mera omfattande data. Det är ett område där vi räknar med att ta stora steg framåt under de kommande åren och parallellt kunna införa mer precisa mätningmetoder.